

Kaupunkiympäristön palvelualue  
Ympäristönsuojelu

LAUSUNTO  
27.5.2021

## Lausunto Mevaset Oy:n jätteen käsittelyä ja hyödyntämistä sekä murskausta koskevasta ympäristölupahakemuksesta (211-448-1-611, Tarasentie 15, Kangasala)

### Asia

Kangasalan viranomaislautakunta pyytää Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen lausuntoa Mevaset Oy:n jätteen käsittelyä ja hyödyntämistä sekä murskausta koskevasta ympäristölupahakemuksesta. Lausuntoa on pyydetty 28.5.2021 mennessä.

Lausunnon valmisteluun ovat osallistuneet ympäristötarkastajat Sari Sassi ja Hanna Korhonen. Yhdyskuntalautakunnan ympäristö- ja rakennusjaosto on kokouksessaan 5.2.2019 § 19 siirtänyt toimivaltaansa lausuntojen antamiseen liittyvissä asioissa ympäristönsuojelupäällikölle.

### Vireillä oleva hakemus

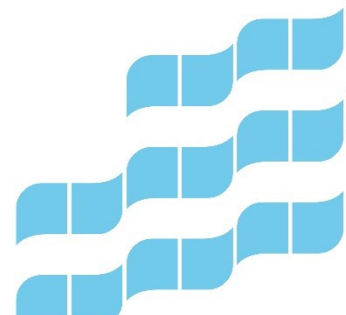
Hankealueella käsitellään vuosittain enintään 49 000 tonnia rakentamisen jätteitä, jotka koostuvat purkubetonista ja -tiilestä. Lisäksi käsitellään muuta jätettä alle 20 000 tonnia vuodessa. Jatkojalostamisen jälkeen aineksia myydään eteenpäin hyödynnettäviksi esimerkiksi maanrakennukseen sekä energian tuotantoon. Varastointikentän rakenteissa hyödynnetään betoni- ja tiilijätettä, joilla korvataan neitseellisiä rakennusmateriaaleja.

### Lausunto

#### Jätteiden vastaanotto ja varastointi sekä materiaalien käsittely

Jätteenkäsittelyn seuranta ja tarkkailusuunnitelman mukaan vastaanotettavat kuormat punnitaan kiertotalousalueen vaaka-asemalla ja yhtiö saa omalle alueelleen toimitettujen erien punnitustiedot sähköisesti. Laitoksen vastuhenkilö tarkastaa silmämääräisesti toimitetut ainekset vastaanoton yhteydessä. Sopimusasiakkaat voivat tuoda alueelle aineksia kaikkina vuorokaudenaikoina vaaka-aseman kautta.

Ilman toiminnanharjoittajan vastaanottohetkellä tekemää kuorman ja kuorman purkamisen tarkastusta syntyy riski siitä, että alueelle voidaan tuoda kuormia, joiden laatu ei



vastaa sopimusta. Jäte-erien joukossa saattaa olla mm. vaarallisia jätteitä, koska jätteen syntypaikkalajittelu ei aina vastaa sovittua tasoa. Jäte-erien purkaminen ilman valvontaa voi johtaa siihen, että vaarallista jätettä hautautuu jätekasojen sisään kuormia purettaessa. Esimerkiksi betoni- ja tiilijätettä syntyy myös omatoimisessa purkamisessa ja purkutöitä saatetaan tehdä ilman haitta-ainekartoitusta tai ymmärrystä haitta-ainekartoituksen tarpeesta.

Jätejakeiden murskauksessa erottuu materiaalien seassa olevaa osin kevyttä ja kelluvaa jätettä. Lupamääräyksillä tulee varmistaa, ettei toiminta-alue eikä sen ympäristö roskaannu eikä kevyet ja kelluvat jätteet pääse kulkeutumaan hulevesien mukana eteenpäin alueen ojaan ja siitä edelleen vesistöön eikä leviämään ympäristöön muutoinkaan.

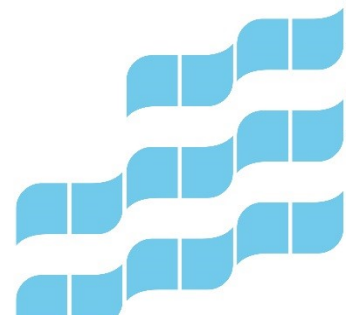
Hakemuksessa todetaan, että alueelle vastaanotettavia romuautoja ei käsitellä eikä niistä poisteta nesteitä tai mitään osia, vaan autot toimitetaan eteenpäin sellaisenaan. Hakemukseen liittyvässä neuvottelumuistiossa todetaan, että kuivattuja ajoneuvoja (16 01 06) otetaan vastaan autopurkamoilta. Lupamääräyksillä tulee varmistaa, että autoja otetaan vastaan vain sellaisilta autopurkamoilta, joilla on voimassa oleva ympäristölupa autopurkamotoimintaan. Mikäli romuautoja on tarkoitus varastoida asfaltoimattomalla alueella eikä varastoalueen hulevesiä käsitellä romuajoneuvoasetuksen (VNA 123/2015) edellyttämällä tavalla, tulee vastaanotettavien ajoneuvojen olla purettu romuajoneuvoasetuksen (VNA 123/2015) liitteen 2 laajuisesti.

Metalliromun vastaanotto ja käsittely on merkitty asemapiirroksessa pääosin asfaltoimattomalle alueelle. Metallirokun joukossa on usein öljyisiä ja mahdollisesti muita vaarallisia aineita sisältäviä koneita ja laitteita sekä niiden osia. Tämän takia metalliromun käsittely ja varastointi tulee tehdä kokonaisuudessaan tiiviiksi päällystetyllä alueella, josta hulevedet johdetaan hiekan- ja öljynerotuskaivon kautta edelleen hulevesien käsittelyyn.

## Vesien johtaminen

Toiminta-alueen vesienhallinta ei saa aiheuttaa Tiikonon virtaaman pienentymistä. Pirkanmaan ELY-keskus on rajannut Tiikonon tummaverkkoperhosesiintymän luonnon-suojelulain 47 §:n mukaisesti erityisesti suojeltavan lajin tärkeänä elinympäristönä vuonna 2002. Tummaverkkoperhosta on tavattu niityltä lähes vuosittain. Erityisesti suojeltavan lajin elinympäristön hävittäminen ja heikentäminen on kielletty.

Alueelle suunnitellut toiminnot voivat vaikuttaa Tiikonon vedenlaatuun muun muassa kohottamalla ravinteiden, kiintoaineen ja haitta-aineiden pitoisuuksia. Mahdollisesti lisääntyvä haitta-ainekuormitus voi aiheuttaa tummaverkkoperhoseen heijastuvia ekologisia vaikutuksia, mikäli sen elinympäristö tai lehtovirmajuuren kasvu ympäristö muuttu-



vat epäsuotuisiksi. Lisääntyvä ravinnekuormitus voi puolestaan aiheuttaa uomaympäristön rehevöitymistä ja pusikoitumista, mikä voi johtaa lehtovirmajuurelle soveltuvien kasvupaikkojen häviämiseen ja näin heikentää tummaverkkoperhosen elinmahdollisuuksia.

Hakemuksen mukaan alueen rakentamisen aikana muodostuvat hulevedet johdetaan väliaikaisen viivästysaltaan kautta kosteikolle. Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen painottaa, että kosteikoita ei ole tarkoitettu rakentamisaikaisten hulevesien käsittelyyn ja että hulevedet tulee käsitellä ennen niiden johtamista kosteikolle. Myös varsinaisen toiminnan aikana syntyvät hulevedet tulee viivyttämisen lisäksi käsitellä riittävän tehokkaasti, esimerkiksi hiekkasuodattimisella laskeutusaltaalla. Esitettyä toiminnan aikaista hulevesien viivytystä erotinkaivoineen ei voida pitää riittävänä käsittelynä.

Rakentamisaikainen laskeutusallas tulee varustaa esimerkiksi hiekkasuodattimella tai muulla vähintään vastaavan tasoisen puhdistustehon omaavalla rakenteella. Rakenteiden tulee olla käytössä jo ennen rakentamisen aloittamista ja ne tulee pitää käytössä siihen asti, kunnes lopulliset hulevesien hallintarakenteet ovat valmiita.

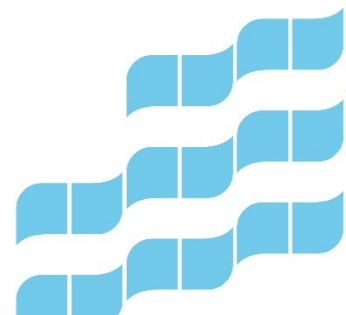
Hulevesirakenteiden toimintaa tulee tarkkailla säännöllisesti ja tarvittavat huoltotoimenpiteet on tehtävä viipymättä. Lupaviranomaisen on syytä myös varmistaa, että laskeutusaltaiden mitoitus on riittävä.

## Toiminnan tarkkailu

Hakemuksen mukaan toiminnan vesitarkkailu tullaan liittämään Tarasten Kiertotalous Oy:n alueen toimijoiden yhteistarkkailuohjelmaan. Hakemuksesta ei selviä näytepisteiden sijainti maastossa. Hakijan tulee esittää näytepisteiden sijainti ja näytepisteet tulee sijoittaa niin, että haetun toiminnan vaikutuksia vesiin voidaan yksiselitteisesti tarkkailla. Toiminnanharjoittaja tulee velvoittaa aloittamaan vesien tarkkailu heti toiminnan alkaessa. Tarasten Kiertotalous Oy:n alueen toimijoiden yhteistarkkailuohjelmaa ei ole vielä hyväksytty ja hyväksymiskäsittely voi viedä aikaa.

Hakemuksen mukaan pintavesistä otetaan näytteet kolmesti vuodessa (huhti-toukuussa, heinä-elokuussa, syys-lokakuussa). Pintavesinäytteitä tulee ottaa riittävän usein myös rakentamisen aikana. Pintavesinäytteistä on syytä analysoida esitetyn lisäksi kiintoainepitoisuus, sameus, väriluku, öljyhiilivedyt, ammoniumtyppi ja COD. Näytteenoton yhteydessä tulee mitata veden virtaama sekä arvioida aistinvaraisesti sameus, väri ja haju.

Hakemuksessa ei ole arvioitu toiminnasta aiheutuvia hajuvaikutuksia eikä tarkkailusuunnitelmassa ole esitetty, että hajupäästöjä seurattaisiin. Koska jätejakeiden seassa



saattaa olla myös haisevia jätteitä, tulee lupapäätöksessä antaa määräykset hajun tarkkailusta sekä osallistumisesta hajupäästön osalta kiertotalousalueen mahdolliseen yhteistarkkailuun. Lisäksi luvansaaja tulee velvoittaa lupamääräyksiin omalta osaltaan torjumaan haittaeläimiä tarpeen mukaan.

## Varautuminen onnettomuus- ja poikkeustilanteisiin

Hakemuksen mukaan merkittävin toiminnan ympäristöriski on tulipalo ja sen yhteydessä syntyvät päästöt. Laitokselle laaditaan pelastussuunnitelma, jonka tavoitteena on ennaltaehkäistä onnettomuuksia ja läheltä piti -tapauksia sekä luoda toimintatavat ja -vastuut erilaisiin vaaratilanteisiin. Rengasjätevarasto lisää palokuormaa mahdollisessa onnettomuustilanteessa. Laitokselle tulee laatia sammutusjätevesisuunnitelma pelastussuunnitelman lisäksi. Lupamääräyksiin tulee rajoittaa varastoitavien jätekasojen korkeutta sekä edellyttää riittävää allastusta sammutusjätevesille toiminta-alueella. Sammutusjätevesisuunnitelmassa tulee tarkastella myös päällystämättömien alueiden sammutusjätevesien hallintaa, jotta ne eivät pääse pilaamaan pohjavesiä.

